

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IX kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-0610-135-21

Druk nr 1728
Warszawa, 3 listopada 2021 r.

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o zmianie ustawy o lasach oraz ustawy o ochronie przyrody.

Projekt ma na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

Do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Klimatu i Środowiska.

Z poważaniem

Mateusz Morawiecki

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o lasach oraz ustawy o ochronie przyrody¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2021 r. poz. 1275 i 1718) uchyla się art. 14b.

Art. 2. W ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2021 r. poz. 1098 i 1718) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 52 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Odstępstwo od zakazu, o którym mowa w ust. 2 pkt 10, nie dotyczy gatunków wymienionych w załączniku IV dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, a także chronionych gatunków ptaków.”;

2) po art. 52a dodaje się art. 52b w brzmieniu:

„Art. 52b. 1. Właściciel lasu w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach stosuje wymagania dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej.

2. Wymagania dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej określają sposób postępowania właściciela lasu podczas przygotowywania i realizacji działań z zakresu gospodarki leśnej.

3. Wymagania dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej uwzględniają potrzebę zapobiegania:

¹⁾ Niniejsza ustawa w zakresie swojej regulacji wdraża:

- 1) dyrektywę Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992, str. 7 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 2, str. 102, Dz. Urz. WE L 305 z 08.11.1997, str. 42 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 4, str. 3, Dz. Urz. UE L 284 z 31.10.2003, str. 1 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 1, t. 4, str. 447, Dz. Urz. UE L 363 z 20.12.2006, str. 368, Dz. Urz. UE L 218 z 23.08.2007, str. 15, Dz. Urz. UE L 158 z 10.06.2013, str. 193 oraz Dz. Urz. UE L 111 z 31.03.2021, str. 35);
- 2) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz. Urz. UE L 20 z 26.01.2010, str. 7, Dz. Urz. UE L 158 z 10.06.2013, str. 193 oraz Dz. Urz. UE L 170 z 25.06.2019, str. 115).

- 1) w odniesieniu do gatunków wymienionych w załączniku IV dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory w ich naturalnym zasięgu:
 - a) celowemu chwytaniu lub zabijaniu dziko występujących okazów tych gatunków,
 - b) celowemu niepokojeniu okazów tych gatunków, w szczególności w okresie rozrodu, wychowu młodych, snu zimowego i migracji,
 - c) celowemu niszczeniu lub wybieraniu jaj,
 - d) pogarszaniu stanu lub niszczeniu terenów rozrodu lub odpoczynku,
 - e) celowemu zrywaniu, zbieraniu, ścinaniu, wyrywaniu lub niszczeniu dziko występujących roślin w ich naturalnym zasięgu;
- 2) w odniesieniu do chronionych gatunków ptaków:
 - a) umyślnemu zabijaniu,
 - b) umyślnemu niszczeniu lub uszkodzaniu ich gniazd i jaj lub usuwaniu ich gniazd,
 - c) umyślnemu płoszeniu tych ptaków, w szczególności w okresie lęgowym i wychowu młodych, jeżeli mogłoby to wpłynąć na zachowanie właściwego stanu ochrony gatunku tych ptaków.

4. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, wymagania dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej, kierując się potrzebą zapewnienia ochrony gatunków, w szczególności gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty i chronionych gatunków ptaków, uwzględniając cele i zasady gospodarki leśnej określone w ustawie z dnia 28 września 1991 r. o lasach, a także wymogi gospodarcze, społeczne i kulturowe.”.

Art. 3. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Projekt zmiany ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2021 r. poz. 1275, z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2021 r. poz. 1098, z późn. zm.) jest przede wszystkim rezultatem analiz praktycznych doświadczeń w stosowaniu przepisów ww. aktów normatywnych i ma na celu wyeliminowanie zidentyfikowanych problemów, usprawnienie podejmowanych działań i wyjaśnienie występujących wątpliwości.

Projekt ustawy stanowi również reakcję na wezwanie Komisji Europejskiej do usunięcia uchybienia nr 2018/2208 dotyczącego niezapewnienia odpowiednich zabezpieczeń w celu ochrony siedlisk leśnych oraz gatunków roślin i zwierząt, zgodnie z wymogami dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. UE L 206 z 22.07.1999, str. 7, z późn. zm. – Dz. Urz. UE polskie wydanie specjalne rozdz. 15, t. 2, str. 102, z późn. zm.), tzw. „dyrektywy siedliskowej”, oraz dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz. Urz. UE L 20 z 26.01.2010, str. 7, z późn. zm.), tzw. „dyrektywy ptasiej”. W swoim wezwaniu, a następnie w uzasadnionej opinii, Komisja Europejska wskazała, że według jej opinii obecne brzmienie przepisu art. 14b ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach wraz z Kodeksem dobrych praktyk spowodowały, że Polska naruszyła art. 6 ust. 1 i 2, art. 12 ust. 1 lit. a–d, art. 13 ust. 1 lit. a oraz art. 16 ust. 1 dyrektywy siedliskowej oraz art. 4 ust. 1 lit. a, b oraz d, a także art. 9 dyrektywy ptasiej. Według Komisji Europejskiej obecny przepis art. 14b ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach stanowi szeroką derogację. W celu uniknięcia sporu z Komisją Europejską odnośnie do brzmienia art. 14b ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach w relacji do art. 16 dyrektywy siedliskowej i art. 9 dyrektywy ptasiej, Polska w swojej odpowiedzi na uzasadnioną opinię wskazała, że zaproponuje nowe brzmienie przepisu, które będzie korespondować z art. 16 dyrektywy siedliskowej i art. 9 dyrektywy ptasiej, oraz rozpocznie pracę nad nowym brzmieniem Kodeksu dobrych praktyk.

W celu wprowadzenia ładu prawnego zaproponowano uchylenie w ustawie z dnia 28 września 1991 r. o lasach przepisów dotyczących wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej oraz dodanie do ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody zmienionego brzmienia przepisów dotyczących wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej. Dodawany do ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

przepis art. 52b zobowiązuje właścicieli lasów do stosowania wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej, które określają sposób postępowania tych właścicieli zarówno podczas przygotowywania, jak i realizacji działań z zakresu gospodarki leśnej. Przepis zawiera delegację ustawową dla ministra właściwego do spraw środowiska do określenia, w drodze rozporządzenia, wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej. Minister, określając wymagania dobrej praktyki, uwzględni zapewnienie ochrony gatunków, cele i zasady gospodarki leśnej oraz wymogi gospodarcze, społeczne i kulturowe. Dzięki takiemu rozwiązaniu, tj. przez eliminację potencjalnych kolizji, wymagania dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej zapewnią ochronę gatunkom wskazanym w załączniku IV dyrektywy siedliskowej oraz ptakom w oparciu o dyrektywę ptasią.

Projektowany przepis art. 52b nie stanowi derogacji oraz nie daje podstaw do wprowadzenia derogacji na poziomie rozporządzenia w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej.

Zmiana przepisów dotyczących wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej ma na celu realizację zobowiązań wynikających z art. 6 ust. 1 i art. 6 ust. 2 w związku z art. 12 ust. 1 lit. a–d, art. 13 ust. 1 lit. a oraz art. 16 ust. 1 dyrektywy siedliskowej, jak również art. 5 lit. a, b oraz d, a także art. 9 dyrektywy ptasiej.

Wprowadzenie dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej jest zbieżne z wytycznymi w sprawie ścisłej ochrony gatunków zwierząt będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty na podstawie dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (*Guidance document on the strict protection of animal species of Community interest under the Habitats Directive 92/43/EEC*, Komisja Europejska 2007). Po wprowadzaniu do porządku prawnego wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej nie ulegną zmianie zasady wynikające z przepisów wydanych na podstawie art. 48 pkt 1 lit. a oraz art. 49 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Zgodnie z powyższym regulacje dotyczące Kodeksu dobrych praktyk w leśnictwie nie wyłączają z porządku prawnego art. 48 i art. 49 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, które są podstawą do wyznaczenia gatunków ściśle chronionych w przepisach wykonawczych regulujących zakazy w odniesieniu do gatunków ściśle chronionych w Polsce.

Ponadto projekt zakłada doprecyzowanie art. 52 ust. 5 ustawy dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody w oparciu o art. 12 i art. 13 dyrektywy siedliskowej przez wskazanie, że odstępstwa nie dotyczą gatunków objętych systemem ścisłej ochrony na mocy tej dyrektywy.

W projekcie przewidziano 30-dniowy termin *vacatio legis*.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt ustawy nie zawiera norm technicznych, a także przepisów technicznych podlegających procedurze notyfikacji wymaganej zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Projekt ustawy nie wpływa na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców.

Projekt ustawy został umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce „Rządowy Proces Legislacyjny” zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248). Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem w trybie tej ustawy.

<p>Nazwa projektu Ustawa o zmianie ustawy o lasach oraz ustawy o ochronie przyrody</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Klimatu i Środowiska</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Edward Siarka – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Michał Graczyk, tel. (22) 36 92 550, e-mail: michal.graczyk@mos.gov.pl Dyrektor Departamentu Leśnictwa i Łowiectwa</p>	<p>Data sporządzenia 25 października 2021 r.</p> <p>Źródło: Prawo Unii Europejskiej dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa</p> <p>Nr w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów UC91</p>
---	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Komisja Europejska skierowała do Polski wezwanie do usunięcia uchybienia nr 2018/2208 polegającego na niezapewnieniu odpowiednich zabezpieczeń w celu ochrony siedlisk leśnych oraz gatunków roślin i zwierząt, zgodnie z wymogami dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. UE L 206 z 22.07.1999, str. 7, z późn. zm.), tzw. „dyrektywy siedliskowej”, oraz dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz. Urz. UE L 20 z 26.01.2010, str. 7), tzw. „dyrektywy ptasiej”.

W swoim wezwaniu, a następnie w uzasadnionej opinii, Komisja Europejska wskazała, że według jej opinii obecne brzmienie art. 14b ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1463, z późn. zm.) wraz z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej (Dz. U. poz. 2408), tzw. „Kodeks dobrych praktyk”, spowodowały, że Polska naruszyła art. 6 ust. 1 i 2, art. 12 ust. 1 lit a–d, art. 13 ust. 1 lit. a oraz art. 16 ust. 1 dyrektywy siedliskowej, a także art. 4 ust. 1, art. 5 lit. a, b oraz d oraz art. 9 dyrektywy ptasiej. Według Komisji Europejskiej obecny przepis art. 14b ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach stanowi szeroką derogację od zakazów dotyczących gatunków ściśle chronionych, w szczególności gatunków objętych ochroną ścisłą na podstawie dyrektyw unijnych, ponieważ w opinii Komisji Europejskiej wyłącza przepisy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 r. poz. 55, z późn. zm.) określające te zakazy.

W celu uniknięcia sporu z Komisją Europejską odnośnie do brzmienia art. 14b ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach w relacji do art. 16 dyrektywy siedliskowej i art. 9 dyrektywy ptasiej, Polska w swojej odpowiedzi na uzasadnioną opinię wskazała, że zaproponuje nowe brzmienie przepisu, które będzie korespondować z art. 16 dyrektywy siedliskowej i art. 9 dyrektywy ptasiej, oraz rozpocznie pracę nad nowym brzmieniem Kodeksu dobrych praktyk.

W dniu 20 lipca 2021 r. wpłynęła skarga Komisji Europejskiej do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej przeciwko Polsce w sprawie C-432/21 (środowisko – ochrona siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory – prowadzenie gospodarki leśnej – sądowa kontrola planów urządzenia lasu), w której Komisja Europejska wnosi m.in. o stwierdzenie, że Rzeczpospolita Polska uchybiła

zobowiązaniom spoczywającym na niej na mocy art. 6 ust. 1, art. 6 ust. 2, art. 12 ust. 1 lit. a–d, art. 13 ust. 1 lit. a oraz art. 16 ust. 1 dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory oraz art. 4 ust. 1, art. 5 lit. a, b oraz d, a także art. 9 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa, ponieważ wprowadziła do systemu krajowego przepisy, zgodnie z którymi gospodarka leśna prowadzona w oparciu o dobrą praktykę nie narusza żadnych przepisów dotyczących ochrony przyrody na mocy dyrektywy ptasiej i siedliskowej.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Mając na uwadze przedmiot regulacji, jedynym możliwym rozwiązaniem jest nowelizacja następujących ustaw: ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach.

Projektowane zmiany obejmują:

- 1) uchylenie w ustawie z dnia 28 września 1991 r. o lasach przepisów dotyczących wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej oraz zmianę przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody dotyczących wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej celem realizacji zobowiązań wynikających z art. 6 ust. 1 i art. 6 ust. 2 w związku z art. 12 ust. 1 lit. a–d, art. 13 ust. 1 lit. a oraz art. 16 ust. 1 dyrektywy siedliskowej, jak również art. 4 ust. 1, art. 5 lit a, b oraz d, a także art. 9 dyrektywy ptasiej;
- 2) dodanie do ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody art. 52b zobowiązującego właścicieli lasów do stosowania wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej zarówno na etapie przygotowywania, jak i realizacji działań z zakresu gospodarki leśnej oraz przepisu zawierającego delegację ustawową dla ministra właściwego do spraw środowiska do określenia, w drodze rozporządzenia, wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej, z uwzględnieniem zapewnienia ochrony gatunków, celów i zasad gospodarki leśnej oraz wymogów gospodarczych, społecznych i kulturowych; Kodeks dobrych praktyk będzie przeciwdziałać występowaniu potencjalnych kolizji działań z zakresu gospodarki leśnej z elementami środowiska. Dzięki takiemu rozwiązaniu wymagania dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej zapewnią ochronę gatunkom wskazanym w załączniku IV dyrektywy siedliskowej oraz ptakom w oparciu o dyrektywę ptasią;
- 3) doprecyzowanie art. 52 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, w oparciu o art. 12 i art. 13 dyrektywy siedliskowej, przez wskazanie, że odstępstwa nie dotyczą gatunków objętych systemem ścisłej ochrony na mocy dyrektywy.

Proponowane brzmienie art. 52b ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, a więc przepisu dotyczącego wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej, jest ściśle związane z art. 12 i art. 13 dyrektywy siedliskowej oraz art. 5 dyrektywy ptasiej i jest rozwiązaniem wypracowanym w związku z opisanym w pkt 1 uchybieniem nr 2018/2208.

Planowane są następujące rozwiązania merytoryczne dotyczące dobrych praktyk różniące się od rozwiązań stosowanych w obecnym stanie prawnym:

- 1) rozdzielenie Kodeksu dobrych praktyk na zbiór zasad na etapie przygotowawczym i na etapie realizacji działań z zakresu gospodarki leśnej;
- 2) wprowadzenie wymogu przeglądu dostępnych danych w celu sprawdzenia występowania gatunków chronionych lub potencjalnych miejsc ich występowania na powierzchni;
- 3) doprecyzowanie sposobu oznakowania miejsc występowania gatunków chronionych;
- 4) doprecyzowanie, iż należy przestrzegać wniosków wynikających bezpośrednio ze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko;
- 5) wskazanie, że działania z zakresu gospodarki leśnej nie mogą powodować umyślnego zabijania zwierząt i niszczenia okazów:
 - a) gatunków, o których mowa w załączniku IV dyrektywy siedliskowej,
 - b) gatunków ptaków, o których mowa w dyrektywie ptasiej;
- 6) doprecyzowanie odległości (co najmniej 25 m) od źródeł, rzek, jezior, torfowisk i źródeł oraz fakultatywnie w miejscach pamięci narodowej i kultu religijnego, gdzie nie stosuje się cięć

zpełnych;

7) określenie średniego poziomu ilości martwych drzew na 1 ha powierzchni leśnej;

8) określenie zasad pozostawiania drzewostanów do naturalnego obumarcia.

Przepis art. 52b nie stanowi derogacji od art. 51 i art. 52 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (ustanawiających zakazy w stosunku do gatunków chronionych) oraz nie daje podstaw do wprowadzenia derogacji na poziomie rozporządzenia w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

W takich krajach jak Irlandia, Finlandia, Francja obowiązują Kodeksy dobrych praktyk w zakresie gospodarki leśnej.

Dla porównania w irlandzkiej ustawie o lasach wskazano, że:

„Dobra praktyka leśna oznacza praktykę leśną, która jest zgodna z zasadą, że różnorodne działania składające się na leśnictwo (w tym zalesianie) muszą być planowane i realizowane w sposób zapobiegający, ograniczający, osłabiający lub zmniejszający znaczący negatywny wpływ lub ryzyko związane ze:

a) środowiskiem (w szczególności znaczące ekosystemy i siedliska ważne dla flory lub fauny) oraz

b) charakterem krajobrazu.”.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Ministerstwo Klimatu i Środowiska	1	Dane własne	Przygotowanie nowego rozporządzenia
Właściciele lasów	Wszyscy	Dane własne	Możliwość wykorzystania dostępnej najlepszej wiedzy w sposób praktyczny w celu wyeliminowania potencjalnego negatywnego oddziaływania na środowisko podczas planowania i realizacji prac leśnych
Starostwa	Wszystkie	Dane własne	Możliwość zwiększenia kontroli nad sposobem realizacji gospodarki leśnej przez prywatnych właścicieli
Zakłady usług leśnych	Wszystkie	Dane własne	Realizacja działań z zakresu gospodarki leśnej realizowana na podstawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej może stanowić element umowy na realizację działań między właścicielem lasu a wykonawcą
Państwowe	447 jednostek	Dane własne	Możliwość wykorzystania

Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe	organizacyjnych PGL LP		dostępnej najlepszej wiedzy w sposób praktyczny w celu wyeliminowania potencjalnego negatywnego oddziaływania na środowisko podczas planowania i realizacji prac leśnych
--------------------------------------	---------------------------	--	---

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt nie był poddany prekonsultacjom.

Z uwagi na potrzebę pilnego uwzględnienia zarzutów Komisji Europejskiej wyrażonych w skardze Komisji Europejskiej do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej przeciwko Polsce w sprawie C-432/21, projekt jest procedowany w trybie § 61 ust. 5 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów, a więc z pominięciem uzgodnień, konsultacji publicznych i opiniowania.

Projekt został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny.

Z uwagi na zakres projekt nie będzie podlegał opiniowaniu przez reprezentatywne organizacje pracodawców i organizacje związkowe a także przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Projekt nie dotyczy spraw, o których mowa w ustawie z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2232, z późn. zm.).

Projekt nie wymaga przedłożenia instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnień.

Nie zgłoszono zainteresowania pracami nad projektem ustawy.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											Łącznie (0-10)	
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
Dochody ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Wydatki ogółem													

budżet państwa																						
JST																						
pozostałe jednostki (oddzielnie)																						
Saldo ogółem																						
budżet państwa																						
JST																						
pozostałe jednostki (oddzielnie)																						
Źródła finansowania		Projekt nie powoduje wydatków z budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.																				
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		Nie dotyczy.																				
7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe																						
Skutki																						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)														
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0	0													
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0	0	0	0	0	0	0													
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	0	0	0													
	osoby z niepełnosprawnością oraz osoby starsze	0	0	0	0	0	0	0	0													
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Brak wpływu.																				
	sektor mikro-, małych i średnich	Proponowane zmiany nie nakładają na przedsiębiorców dodatkowych obowiązków.																				

	przedsiębiorstw	
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Brak wpływu.
	osoby z niepełnosprawnoś cią oraz osoby starsze	Brak wpływu.
Niemierzalne	(dodaj/usuń)	
	(dodaj/usuń)	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu		
☒ nie dotyczy		
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).		☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.		☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
9. Wpływ na rynek pracy		
Ze względu na zakres regulacji ustawa nie wywiera wpływu na rynek pracy.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☒ środowisko naturalne ☒ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	<p>Regulacja przyczyni się m.in. do ograniczenia skali działań naruszających zakazy obowiązujące w odniesieniu do gatunków chronionych.</p> <p>Dzięki przyjętemu rozwiązaniu, już na etapie przygotowawczym prac leśnych, będą wyszukiwane potencjalne kolizje między działaniami z zakresu gospodarki leśnej a ochroną elementów środowiska.</p> <p>Przez zapobieganie m.in. jakimkolwiek formom celowego zabijania lub celowego niepokojenia gatunków zwierząt nastąpi ograniczenie skali działań naruszających zakazy obowiązujące w odniesieniu do gatunków chronionych. Pozostawienie drzew dziuplastych w istotny sposób ograniczy potencjalne ryzyko nieumyślnego zniszczenia siedliska dla grupy owadów oraz ptaków, które są istotne dla Wspólnoty.</p> <p>Ponadto realizacja gospodarki leśnej w oparciu o Kodeks dobrych praktyk</p>	

	<p>przyczyni się do zmniejszenia liczby składanych wniosków o indywidualne derogacje w oparciu o art. 56 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.</p> <p>Przykładem sposobu, w jaki implementacja projektowanych przepisów wpłynie na ograniczenie skali działań naruszających zakazy obowiązujące w odniesieniu do gatunków chronionych, jest:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) doprecyzowanie odległości (co najmniej 25 m) od źródeł, rzek, jezior, torfowisk i źródlisk oraz fakultatywnie w miejscach pamięci narodowej i kultu religijnego, gdzie nie stosuje się cięć zupełnych; 2) określenie średniego poziomu ilości martwych drzew na 1 ha powierzchni leśnej; 3) doprecyzowanie zasad projektowania szlaków zrywkowych; 4) określenie zasad pozostawiania drzewostanów do naturalnego obumarcia; 5) zalecenie minimalizacji lub rezygnacji z działań związanych z pozyskaniem surowca drzewnego na siedliskach bagiennych. <p>Przykładem sposobu, w jaki implementacja projektowanych przepisów wpłynie na sytuację i rozwój regionalny, jest zachowanie różnorodności biologicznej przy jednoczesnym uwzględnieniu dalszego prowadzenia produkcji drewna oraz surowców i produktów ubocznego użytkowania lasu, co w konsekwencji pozwoli na utrzymanie zatrudnienia w sektorze leśnym w regionach, w których gospodarka leśna jest jednym z podstawowych źródeł dochodu dla miejscowej ludności.</p> <p>Przyjęte rozwiązanie przyczyni się do zwiększenia świadomości na temat wartości przyrodniczej lasów, niezależnie od ich własności.</p> <p>Przyjęte rozwiązanie, kładąc większy nacisk na troskę o środowisko przyrodnicze podczas pozyskania drewna, wzmocni ochronę elementów przyrody regionu, podwyższając atrakcyjność obszarów leśnych, co stwarza możliwości rozwoju wielu usług ekosystemowych.</p> <p>Ponadto gospodarka leśna stanie się jeszcze bardziej przyjazna środowisku, co w przyszłości może ograniczyć konflikty na poziomie lokalnym dotyczące sposobu gospodarowania lasami, dzięki czemu dostęp do usług ekosystemowych, w tym drewna, będzie możliwy do zapewnienia w sposób ciągły.</p>
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego	
Przewiduje się, że ustawa wejdzie w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.	
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?	
Ocena wielkości rzeczywistych korzyści związanych z wejściem w życie regulacji dotyczącej wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej będzie możliwa po około 5 latach od dnia jej wejścia w życie. W tym czasie będzie można ocenić, czy wprowadzone rozwiązania przyczyniły się do zwiększenia efektywności, skuteczności i sprawności działania w obszarze ochrony przyrody. Specyfika przepisów projektu uniemożliwia zastosowanie określonych mierników do oceny działania tych przepisów, jednak ocena efektów tych działań będzie przeprowadzana na bieżąco.	
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)	
Brak.	

Tabelaryczne zestawienie przepisów dyrektywy wymagających wdrożenia do polskiego porządku prawnego

Tytuł wdrażanej dyrektywy: Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory		Ustawa o zmianie ustawy o lasach oraz ustawy o ochronie przyrody		
Jedn. red. dyr.	Treść przepisu dyrektywy	Konieczne wdrożenie (T/N)	Jedn. red. aktu kraj.	Akt krajowy wdrażający dyrektywę i treść przepisu
Art. 6 ust. 1 i 2	<p>1. Dla specjalnych obszarów ochrony Państwa Członkowskie tworzą konieczne środki ochronne obejmujące, jeśli zaistnieje taka potrzeba, odpowiednie plany zagospodarowania opracowane specjalnie dla tych terenów bądź zintegrowane z innymi planami rozwoju oraz odpowiednie środki ustawowe, administracyjne lub umowne, odpowiadające ekologicznym wymaganiom typów siedlisk przyrodniczych, wymienionych w załączniku I, lub gatunków, wymienionych w załączniku II, żyjących na tych terenach.</p> <p>2. Państwa Członkowskie podejmują odpowiednie działania w celu uniknięcia na specjalnych obszarach ochrony pogorszenia stanu siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, jak również w celu uniknięcia niepokojenia gatunków, dla których zostały wyznaczone takie obszary, o ile to niepokojenie może mieć znaczenie w stosunku do celów niniejszej dyrektywy.</p>	T	Art. 1 ustawy	W ustawie z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2021 r. poz. 1275, z późn. zm.) uchyla się art. 14b.

<p>Art. 12 ust 1 lit. a-d</p>	<p>1. Państwa Członkowskie podejmą wymagane środki w celu ustanowienia systemu ścisłej ochrony gatunków zwierząt wymienionych w załączniku IV lit. a) w ich naturalnym zasięgu, zakazujące:</p> <p>a) jakichkolwiek form celowego chwytania lub zabijania okazów tych gatunków dziko występujących</p> <p>b) celowego niepokojenia tych gatunków, w szczególności podczas okresu rozrodu, wychowu młodych, snu zimowego i migracji</p> <p>c) celowego niszczenia lub wybierania jaj</p> <p>d) pogarszania stanu lub niszczenia terenów rozrodu lub odpoczynku.</p>	<p>T</p>	<p>Art. 1 ustawy</p> <p>Art. 2 pkt 1 ustawy</p> <p>Art. 2 pkt 2 ustawy</p>	<p>Art. 1 W ustawie z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2021 r. poz. 1275, z późn. zm.) uchyla się art. 14b.</p> <p>Art. 2. W ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2021 r. poz. 1098, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany:</p> <p>1) w art. 52 ust. 5 otrzymuje brzmienie: „5. Odstępstwo od zakazu, o którym mowa w ust. 2 pkt 10, nie dotyczy gatunków wymienionych w załączniku IV dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, a także chronionych gatunków ptaków.”;</p> <p>2) po art. 52a dodaje się art. 52b w brzmieniu: „Art. 52b. 1. Właściciel lasu w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach stosuje wymagania dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej. 2. Wymagania dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej określają sposób postępowania właściciela lasu podczas przygotowywania i realizacji działań z zakresu gospodarki leśnej. 3. Wymagania dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej uwzględniają potrzebę zapobiegania: 1) w odniesieniu do gatunków wymienionych w załączniku IV dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory w ich naturalnym zasięgu: a) celowemu chwytaniu lub zabijaniu dziko występujących okazów tych gatunków,</p>
--	--	----------	---	---

				<p>b) celowemu niepokojeniu okazów tych gatunków, w szczególności w okresie rozrodu, wychowu młodych, snu zimowego i migracji,</p> <p>c) celowemu niszczeniu lub wybieraniu jaj,</p> <p>d) pogarszaniu stanu lub niszczeniu terenów rozrodu lub odpoczynku,</p> <p>e) celowemu zrywaniu, zbieraniu, ścinaniu, wyrywaniu lub niszczeniu dziko występujących roślin w ich naturalnym zasięgu;</p> <p>2) w odniesieniu do chronionych gatunków ptaków:</p> <p>a) umyślnemu zabijaniu,</p> <p>b) umyślnemu niszczeniu lub uszkodzaniu ich gniazd i jaj lub usuwaniu ich gniazd,</p> <p>c) umyślnemu płoszeniu tych ptaków, w szczególności w okresie lęgowym i wychowu młodych, jeżeli mogłoby to wpłynąć na zachowanie właściwego stanu ochrony gatunku tych ptaków.</p> <p>4. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, wymagania dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej, kierując się potrzebą zapewnienia ochrony gatunków, w szczególności gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty i chronionych gatunków ptaków, uwzględniając cele i zasady gospodarki leśnej określone w ustawie z dnia 28 września 1991 r. o lasach, a także wymogi gospodarcze, społeczne i kulturowe.”</p>
Art. 13 ust. 1 lit a	1. Państwa Członkowskie podejmują wymagane środki w celu ustanowienia systemu ścisłej ochrony gatunków roślin,	T	Art. 1 ustawy	Art. 1 W ustawie z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2021 r. poz. 1275, z późn. zm.) uchyla się art. 14b.

<p>wymienionych w załączniku IV lit. b), zakazujące:</p> <p>a) celowego zrywania, zbierania, ścinania, wyrywania lub niszczenia roślin tych gatunków w ich naturalnym zasięgu, dziko występujących;</p>		Art. 2 pkt 1 ustawy	<p>Art. 2. W ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2021 r. poz. 1098, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany:</p> <p>1) w art. 52 ust. 5 otrzymuje brzmienie: „5. Odstępstwo od zakazu, o którym mowa w ust. 2 pkt 10, nie dotyczy gatunków wymienionych w załączniku IV dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, a także chronionych gatunków ptaków.”;</p> <p>2) po art. 52a dodaje się art. 52b w brzmieniu: „Art. 52b. 1. Właściciel lasu w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach stosuje wymagania dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej. 2. Wymagania dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej określają sposób postępowania właściciela lasu podczas przygotowywania i realizacji działań z zakresu gospodarki leśnej. 3. Wymagania dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej uwzględniają potrzebę zapobiegania: 1) w odniesieniu do gatunków wymienionych w załączniku IV dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory w ich naturalnym zasięgu: a) celowemu chwytaniu lub zabijaniu dziko występujących okazów tych gatunków, b) celowemu niepokojeniu okazów tych gatunków, w szczególności w okresie rozrodu, wychowu młodych, snu zimowego i migracji, c) celowemu niszczeniu lub wybieraniu jaj, d) pogarszaniu stanu lub niszczeniu terenów rozrodu lub odpoczynku,</p>
		Art. 2 pkt 2 ustawy	

				<p>e) celowemu zrywaniu, zbieraniu, ścinaniu, wrywaniu lub niszczeniu dziko występujących roślin w ich naturalnym zasięgu;</p> <p>2) w odniesieniu do chronionych gatunków ptaków:</p> <p>a) umyślnemu zabijaniu,</p> <p>b) umyślnemu niszczeniu lub uszkodzaniu ich gniazd i jaj lub usuwaniu ich gniazd,</p> <p>c) umyślnemu płoszeniu tych ptaków, w szczególności w okresie lęgowym i wychowu młodych, jeżeli mogłoby to wpłynąć na zachowanie właściwego stanu ochrony gatunku tych ptaków.</p> <p>4. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, wymagania dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej, kierując się potrzebą zapewnienia ochrony gatunków, w szczególności gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty i chronionych gatunków ptaków, uwzględniając cele i zasady gospodarki leśnej określone w ustawie z dnia 28 września 1991 r. o lasach, a także wymogi gospodarcze, społeczne i kulturowe.”</p>
Art. 16 ust. 1	<p>1. Pod warunkiem że nie ma zadowalającej alternatywy i że odstępstwo nie jest szkodliwe dla zachowania populacji danych gatunków we właściwym stanie ochrony w ich naturalnym zasięgu, Państwa Członkowskie mogą wprowadzić odstępstwa od przepisów art. 12, 13, 14 i 15 lit. a) i b):</p> <p>a) w interesie ochrony dzikiej fauny i flory oraz ochrony siedlisk przyrodniczych;</p>	T	Art. 1 ustawy	W ustawie z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2021 r. poz. 1275, z późn. zm.) uchyla się art. 14b.

	<p>b) aby zapobiec poważnym szkodom, w szczególności w odniesieniu do upraw, zwierząt gospodarskich, lasów, połowów ryb, wód oraz innych rodzajów własności;</p> <p>c) w interesie zdrowia i bezpieczeństwa publicznego lub z innych powodów o charakterze zasadniczym wynikających z nadrzędnego interesu publicznego, w tym z powodów o charakterze społecznym lub gospodarczym oraz powodów związanych z korzystnymi skutkami o podstawowym znaczeniu dla środowiska;</p> <p>d) do celów związanych z badaniami i edukacją, z odbudową populacji i ponownym wprowadzeniem określonych gatunków oraz dla koniecznych do tych celów działań reprodukcyjnych, włączając w to sztuczne rozmnażanie roślin;</p> <p>e) aby umożliwić, w ściśle nadzorowanych warunkach, w sposób wybiórczy i w ograniczonym stopniu, pozyskiwanie lub przetrzymywanie niektórych okazów gatunków wymienionych w załączniku IV, w ograniczonej liczbie określonej przez właściwe władze krajowe.</p>			
Tytuł wdrażanej dyrektywy: dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady Europejskiej 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa		Ustawa o zmianie ustawy o lasach oraz ustawy o ochronie przyrody		

Jedn. red. dyr.	Treść przepisu dyrektywy	Konieczne wdrożenie (T/N)	Jedn. red. aktu kraj.	Akt krajowy wdrażający dyrektywę i treść przepisu
Art. 4 ust. 1	<p>1. Gatunki wymienione w załączniku I podlegają specjalnym środkom ochrony dotyczącym ich naturalnego siedliska w celu zapewnienia im przetrwania oraz reprodukcji na obszarze ich występowania.</p> <p>W związku z powyższym uwzględnia się:</p> <p>a) gatunki zagrożone wyginięciem; b) gatunki podatne na szczególne zmiany w ich naturalnym siedlisku; c) gatunki uznane za rzadkie z uwagi na niewielkie populacje lub ograniczone lokalne występowanie; d) inne gatunki wymagające szczególnej uwagi ze względu na specyficzny charakter ich naturalnego siedliska.</p> <p>Tendencje i wahania w poziomach populacji są uwzględniane przy dokonywaniu oceny.</p> <p>Państwa członkowskie dokonują klasyfikacji przede wszystkim najbardziej odpowiednich obszarów pod względem liczby i powierzchni jako obszarów specjalnej ochrony dla zachowania tych gatunków, z uwzględnieniem wymogów ich ochrony w ramach morskiego i lądowego obszaru geograficznego, do którego niniejsza dyrektywa ma zastosowanie.</p>	T	Art. 1 ustawy	W ustawie z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2021 r. poz. 1275, z późn. zm.) uchyla się art. 14b.

<p>Art. 5 lit a-d</p>	<p>Bez uszczerbku dla art. 7 i 9, państwa członkowskie podejmują niezbędne środki w celu ustanowienia powszechnego systemu ochrony dla wszystkich gatunków ptactwa, określonych w art. 1, zabraniającego w szczególności:</p> <p>a) umyślnego zabijania lub chwytania jakimikolwiek metodami;</p> <p>b) umyślnego niszczenia lub uszkodzania ich gniazd i jaj lub usuwania ich gniazd;</p> <p>c) wybierania ich jaj dziko występujących oraz zatrzymania tych jaj, nawet gdy są puste;</p> <p>d) umyślnego płoszenia tych ptaków, szczególnie w okresie lęgowym i wychowu młodych, jeśli mogłoby to mieć znaczenie w odniesieniu do celów niniejszej dyrektywy;</p>	<p>T</p>	<p>Art. 1 ustawy</p> <p>Art. 2 pkt 2 ustawy</p>	<p>W ustawie z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2021 r. poz. 1275, z późn. zm.) uchyla się art. 14b.</p> <p>2) po art. 52a dodaje się art. 52b w brzmieniu: „Art. 52b. 1. Właściciel lasu w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach stosuje wymagania dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej. 2. Wymagania dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej określają sposób postępowania właściciela lasu podczas przygotowywania i realizacji działań z zakresu gospodarki leśnej. 3. Wymagania dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej uwzględniają potrzebę zapobiegania: 1) w odniesieniu do gatunków wymienionych w załączniku IV dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory w ich naturalnym zasięgu: a) celowemu chwytaniu lub zabijaniu dziko występujących okazów tych gatunków, b) celowemu niepokojeniu okazów tych gatunków, w szczególności w okresie rozrodu, wychowu młodych, snu zimowego i migracji, c) celowemu niszczeniu lub wybieraniu jaj, d) pogarszaniu stanu lub niszczeniu terenów rozrodu lub odpoczynku, e) celowemu zrywaniu, zbieraniu, ścinaniu, wrywaniu lub niszczeniu dziko występujących roślin w ich naturalnym zasięgu; 2) w odniesieniu do chronionych gatunków ptaków: a) umyślnemu zabijaniu, b) umyślnemu niszczeniu lub uszkodzaniu ich gniazd i jaj lub usuwaniu ich gniazd,</p>
----------------------------------	---	----------	---	--

				<p>c) umyślnemu płoszeniu tych ptaków, w szczególności w okresie lęgowym i wychowu młodych, jeżeli mogłoby to wpłynąć na zachowanie właściwego stanu ochrony gatunku tych ptaków.</p> <p>4. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, wymagania dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej, kierując się potrzebą zapewnienia ochrony gatunków, w szczególności gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty i chronionych gatunków ptaków, uwzględniając cele i zasady gospodarki leśnej określone w ustawie z dnia 28 września 1991 r. o lasach, a także wymogi gospodarcze, społeczne i kulturowe.”</p>
Art. 9	<p>1. Państwa członkowskie mogą odstąpić od art. 5-8, jeśli nie ma innego zadowalającego rozwiązania, z następujących przyczyn:</p> <p>a)</p> <ul style="list-style-type: none"> - w interesie zdrowia i bezpieczeństwa publicznego, - w interesie bezpieczeństwa lotniczego, -- w celu zapobiegania poważnym szkodom w odniesieniu do zbóż, inwentarza żywego, lasów, rybołówstwa i wód, - w celu ochrony flory i fauny; <p>b) do celów badań i nauczania, repopulacji lub ponownego wprowadzania oraz dla wylęgu niezbędnego do powyższych celów;</p> <p>c) w celu zezwolenia, przy zachowaniu ściśle nadzorowanych warunków oraz na zasadach selektywnych, na chwytanie, przetrzymywanie</p>	T	Art. 1 ustawy	<p>W ustawie z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2021 r. poz. 1275, z późn. zm.) uchyla się art. 14b.</p>

<p>lub inne legalne wykorzystywanie niektórych ptaków w małych ilościach.</p> <p>2. Odstępstwa, o których mowa w ust. 1, muszą określać:</p> <p>a) gatunki, do których odstępstwa mają zastosowanie;</p> <p>b) dozwolone środki, sposoby lub metody chwytania lub zabijania;</p> <p>c) warunki ryzyka oraz okoliczności czasu i miejsca, w których przypadku takie odstępstwa mogą być przyznane;</p> <p>d) organ uprawniony do stwierdzenia, że wymagane warunki zostały spełnione, oraz do decydowania, jakie środki, sposoby lub metody mogą być wykorzystywane, w ramach jakich limitów i przez kogo;</p> <p>e) kontrole, jakie będą przeprowadzone.</p> <p>3. Corocznie państwa członkowskie przekazują Komisji sprawozdanie dotyczące stosowania ust. 1 i 2.</p> <p>4. Na podstawie dostępnych informacji oraz w szczególności informacji przekazanych zgodnie z ust. 3 Komisja zapewnia, aby skutki odstępstw określonych w ust. 1 nie były niezgodne z niniejszą dyrektywą. Komisja podejmuje właściwe kroki w tym celu.</p>			
--	--	--	--

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA KLIMATU I ŚRODOWISKA¹⁾

z dnia

w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej

Na podstawie art. 52b ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2021 r. poz. 1098, 1718 i ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Wymagania dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej obejmują etap przygotowawczy oraz etap realizacji działań z zakresu gospodarki leśnej.

§ 2. 1. Właściciel lasu w ramach etapu przygotowawczego:

- 1) planując działania z zakresu gospodarki leśnej uwzględnia potrzebę zachowania zróżnicowania faz rozwojowych drzewostanów w obrębie leśnym lub na obszarze gminy, w których są planowane te działania;
- 2) przed przystąpieniem do działań z zakresu gospodarki leśnej:
 - a) dokonuje przeglądu dostępnych danych w celu sprawdzenia występowania gatunków chronionych lub potencjalnych miejsc ich występowania na powierzchni, na której będą prowadzone te działania,
 - b) przeprowadza wizję terenową w fragmencie lasu, w którym są planowane te działania, w celu sprawdzenia występowania gatunków chronionych lub potencjalnych miejsc ich występowania, przy czym, jeżeli właściciel lasu nie posiada co najmniej tytułu zawodowego licencjata, inżyniera albo równorzędnego potwierdzającego wykształcenie wyższe z zakresu nauk leśnych lub nauk biologicznych, wizję terenową przeprowadza przy udziale osoby posiadającej takie wykształcenie,
 - c) oznakowuje:
 - drzewa dziuplaste oraz drzewa z gniazdami ptaków o średnicy powyżej 25 cm (gniazda wieloletnie) – przez naniesienie farby do znakowania drzew oznaczenia na pniu drzewa; oznaczenie należy pozostawić do samoistnego zaniku,

¹⁾ Minister Klimatu i Środowiska kieruje działem administracji rządowej – środowisko, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 6 października 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Klimatu i Środowiska (Dz. U. z 2021 r. poz. 941).

– inne niż wymienione w tiret pierwsze stanowiska lęgowe ptaków (gniazda jednoroczne) – w sposób zapewniający identyfikację tych stanowisk przez wykonawcę działań z zakresu gospodarki leśnej; oznaczenie należy pozostawić do zakończenia tych działań lub wyprowadzenia lęgu,

– inne niż wymienione w tiret pierwsze i drugie stanowiska, na których występują gatunki chronione, oraz miejsca istotne dla gatunków chronionych, które należy zachować – w sposób zapewniający identyfikację tych stanowisk i miejsc przez wykonawcę działań z zakresu gospodarki leśnej; oznaczenie należy pozostawić do zakończenia tych działań.

2. Właściciel lasu może odstąpić:

1) od przeglądu, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 lit. a, jeżeli działania z zakresu gospodarki leśnej we fragmencie lasu planowanym do objęcia tymi działaniami zostały poddane strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 247);

2) od oznakowania, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 lit. c, jeżeli w inny sposób zapewni identyfikację wymienionych w tym przepisie stanowisk i miejsc przez wykonawcę działań z zakresu gospodarki leśnej.

3. Przez gatunki chronione rozumie się gatunki określone w przepisach wydanych na podstawie art. 48 i art. 49 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, w szczególności wymienione w załączniku IV dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992, str. 7 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 2, str. 102, z późn. zm.²⁾) oraz chronione gatunki ptaków występujące w kraju naturalnie w stanie dzikim.

4. Przez potencjalne miejsce występowania gatunku chronionego rozumie się lokalizacje, w których występowanie gatunku chronionego było stwierdzone na podstawie dostępnych danych i prawdopodobnie w danym miejscu ten gatunek chroniony występuje, natomiast jego obecność nie została stwierdzona w czasie dokonywania wizji terenowej, o której mowa w ust. 1 pkt 2 lit. b.

²⁾ Zmiany wymienionej dyrektywy zostały ogłoszone w Dz. Urz. WE L 305 z 08.11.1997, str. 42 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 4, str. 3, Dz. Urz. UE L 284 z 31.10.2003, str. 1 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 1, t. 4, str. 447, Dz. Urz. UE L 363 z 20.12.2006, str. 368, Dz. Urz. UE L 218 z 23.08.2007, str. 15, Dz. Urz. UE L 158 z 10.06.2013, str. 193 oraz Dz. Urz. UE L 111 z 31.03.2021, str. 35.

§ 3. Na etapie realizacji działań z zakresu gospodarki leśnej:

- 1) działania te nie mogą spowodować umyślnego zabijania, niszczenia, chwytania lub wybierania okazów:
 - a) gatunków, o których mowa w załączniku IV dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory,
 - b) chronionych gatunków ptaków występujących na terenie kraju naturalnie w stanie dzikim;
- 2) działania te należy prowadzić tak, aby:
 - a) uniknąć umyślnego płoszenia lub niepokojenia zwierząt gatunków chronionych,
 - b) nie dopuścić do znaczącego negatywnego wpływu na populacje gatunków, o których mowa w załączniku IV dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory ,
 - c) uniknąć umyślnego niszczenia lub uszkodzania gniazd i jaj ptaków, o których mowa w pkt 1 lit. b, lub usuwania ich gniazd;
- 3) w okresie rozrodu gatunków chronionych nie niszczy się lub nie uszkodza miejsc, w których zostały jednoznacznie zidentyfikowane podczas wizji terenowej, o której mowa w § 2 ust. 1 pkt 2 lit. b, zasiedlone stanowiska rozrodcze oraz zapewnia się zachowanie miejsc istotnych dla rozrodu gatunku;
- 4) martwe drzewa pozostawia się w celu zapewnienia ciągłości występowania martwego drewna; należy dążyć do osiągnięcia średniego poziomu około 3–5 martwych drzew w przeliczeniu na 1 ha powierzchni leśnej, pozostawiając w miarę możliwości drzewa o największym potencjale biocenotycznym, przy czym ilość pozostawionego martwego drewna nie może stwarzać:
 - a) zagrożenia pożarowego,
 - b) ryzyka masowego wystąpienia szkodliwych czynników biotycznych,
 - c) zagrożenia dla bezpieczeństwa ludzi i mienia, z tym że w przypadku wystąpienia takiego zagrożenia należy pozostawić obalone martwe drzewa;
- 5) koryt cieków naturalnych nie wykorzystuje się do zrywki drewna;
- 6) w odległości 10 metrów od linii brzegowej należy pozostawiać:
 - a) zwalone pnie drzew,
 - b) podszyt,
 - c) duże kamienie w celu ułatwienia zwierzętom dostępu do wody oraz migracji zwierząt;

- 7) nie należy stosować cięć zupełnych w odległości co najmniej 25 m od źródeł, rzek, jezior, torfowisk i źródeł oraz fakultatywnie w miejscach pamięci narodowej i kultu religijnego;
- 8) w miejscach, o których mowa w pkt 7, zaleca się pozostawianie stref ekotonowych lub ich tworzenie, w szczególności przez sadzenie krzewów w razie ich braku oraz pielęgnowanie lasu;
- 9) wszędzie tam, gdzie wymagają tego środki techniczne planowane do zastosowania przy pracach pielęgnacyjnych, a także podczas pozyskania i zrywki drewna, w drzewostanach wyznacza się szlaki operacyjne w postaci pasów powierzchni leśnej pozbawionej drzew i krzewów, których szerokość i rozmieszczenie umożliwiają prowadzenie prac z zakresu pielęgnowania lasu, pozyskania i zrywki drewna;
- 10) szlaki zrywkowe należy projektować z wykorzystaniem istniejących już szlaków zrywkowych, luk w drzewostanie lub w odległości minimum 10 metrów od linii brzegowej;
- 11) zaleca się zapewnienie udziału w drzewostanach drzew gatunków wczesnosukcesyjnych, w szczególności brzozy, osiki oraz wierzby iwy, w formie domieszek w udziale do 10% składu gatunkowego drzewostanu głównego;
- 12) enklawy śródleśne, w tym polany i łąki, na których stwierdzono stanowiska gatunków chronionych związanych z terenami otwartymi, należy utrzymywać w niepogorszonym stanie przez usuwanie, w razie potrzeby, drzew i krzewów oraz koszenie z usuwaniem biomasy;
- 13) wykonując odnowienia i zalesienia należy uwzględniać:
 - a) regionalne uwarunkowania przyrodnicze,
 - b) warunki siedliskowe i stan środowiska przyrodniczego,
 - c) obfite lata nasienne;
- 14) przed wykonaniem prac związanych z użytkowaniem rębny należy wybrać rodzaj cięć odpowiedni do planowanego sposobu odnowienia: naturalnego albo sztucznego;
- 15) odnowienie naturalne należy stosować w pierwszej kolejności tam, gdzie:
 - a) drzewostan macierzysty, z którego ma powstać samosiew, jest pełnowartościowy i składa się z gatunków, które są pożądane w tym samym miejscu,
 - b) warunki siedliskowe umożliwiają uzyskanie odnowienia naturalnego,
 - c) odnowienie to gwarantuje pokrycie powierzchni uprawy powyżej 50 % oraz stabilność drzewostanu;

- 16) w uzasadnionych przypadkach zaleca się stosowanie rębni złożonych z wydłużonym okresem odnowienia;
- 17) w lasach użytkowanych rębniami zupełnymi pozostawia się co najmniej 5% powierzchni drzewostanów do naturalnego obumarcia przez pozostawianie biogrup na zrębach lub większych fragmentów drzewostanów przeznaczonych do użytkowania rębego, chyba że występują przesłanki, w szczególności duże zagrożenie ze strony organizmów szkodliwych, uzasadniające odstępianie od tego wymagania; ocenę spełnienia wymagania dokonuje się w cyklu 10 letnim dla drzewostanów objętych planem urządzenia lasu albo uproszczonym planem urządzenia lasu oraz w cyklu rocznym dla lasów, dla których nie sporządzono tych dokumentów;
- 18) zaleca się, aby pozostawiane biogrupy, o których mowa w pkt 17, obejmowały drzewa dziuplaste, drzewa z gniazdami wieloletnimi oraz inne żywe drzewa biocenotyczne, w tym drzewa należące do gatunków uznawanych za długowieczne, martwe drzewa wymienione w pkt 4, podmokłe mikrosiedliska lub inne struktury drzewostanu pełniące lokalnie istotne funkcje biocenotyczne;
- 19) w drzewostanach rębnych użytkowanych innymi sposobami cięć niż w pkt 17 pozostawia się 3–5 żywych drzew w przeliczeniu na 1 ha odnawianej powierzchni, przy czym zaleca się ich grupowanie w ramach nieużytkowanych powierzchni, kierując się odpowiednio zaleceniami określonymi w pkt 18;
- 20) ochrona lasu powinna opierać się o zasadę integrowania metod biologicznych, chemicznych i mechanicznych, przy czym chemiczne metody ochrony lasu mogą być stosowane w szczególności w przypadku braku możliwości lub braku zasadności zastosowania innych metod; przy wyborze środków ochrony roślin należy kierować się bezpieczeństwem ludzi, zwierząt i środowiska;
- 21) jeżeli jest to możliwe, przy uwzględnieniu uwarunkowań gospodarczych, społecznych i kulturowych, zaleca się minimalizację działań związanych z pozyskaniem surowca drzewnego na siedliskach bagiennych lub rezygnację z tych działań.

§ 5. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER KLIMATU I ŚRODOWISKA

Uzasadnienie

Projektowane rozporządzenie jest wykonaniem przez ministra właściwego do spraw środowiska upoważnienia ustawowego zawartego w art. 52b ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2021 r. poz. 1098, z późn. zm.).

Ustawodawca zobowiązał ministra właściwego do spraw środowiska do określenia wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej:

- kierując się potrzebą zapewnienia ochrony gatunków, w szczególności gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty i chronionych gatunków ptaków,
- uwzględniając cele i zasady gospodarki leśnej określone w ustawie z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. 2021 r. poz. 1275),
- a także wymogi gospodarcze, społeczne i kulturowe.

Zgodnie z ustawą o lasach, gospodarka leśna prowadzona jest według zasad: powszechnej ochrony lasów, trwałości utrzymania lasów, ciągłości i zrównoważonego wykorzystania wszystkich funkcji lasów oraz powiększania zasobów leśnych.

Trwale zrównoważona, wielofunkcyjna gospodarka leśna ukierunkowana jest na zachowanie lasów i korzystnego ich wpływu na klimat, powietrze, wodę, glebę, zasoby przyrodnicze oraz warunki życia i zdrowia człowieka. Sposób prowadzenia gospodarki leśnej zmierza do zachowania bogactwa biologicznego lasów, ich wysokiej produktywności oraz potencjału regeneracyjnego, żywotności i zdolności do wypełniania, teraz i w przyszłości, wszystkich ważnych ochronnych, gospodarczych i społecznych funkcji na poziomie lokalnym, narodowym i globalnym, bez szkody dla innych ekosystemów.

W rozporządzeniu wskazano podstawowe zasady dobrej praktyki leśnej w zakresie gospodarki leśnej, których celem jest zagwarantowanie zachowania elementów środowiska.

Rozporządzenie określa działania zbioru zasad mających na celu wzmocnienie ochrony elementów przyrody poprzez zapobieganie m.in. jakichkolwiek formom celowego zabijania lub celowego niepokojenia gatunków zwierząt.

Dzięki przyjętemu rozwiązaniu, już na etapie przygotowawczym prac leśnych, wyszukiwane będą potencjalne kolizje pomiędzy działaniami z zakresu gospodarki leśnej, a ochroną elementów środowiska. Jednym z najistotniejszych elementów tego procesu będzie wizja w terenie oraz przegląd dostępnych danych, w celu sprawdzenia występowania gatunków chronionych lub potencjalnych miejsc ich bytowania.

W przypadku, kiedy właściciel lasu nie posiada wystarczającej wiedzy w tym zakresie, może on skorzystać z wiedzy pracownika starostwa, który w imieniu starosty sprawuje nadzór w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa lub osób trzecich posiadających niezbędną wiedzę. Ponadto zgodnie z art. 35 ust. 2 ustawy o lasach, nadleśniczy udziela właścicielowi lasu niestanowiącego własności Skarbu Państwa pomocy, na jego wniosek, doradztwo m.in. w zakresie gospodarki leśnej;

Rozporządzenie na etapie realizacji działań z zakresu gospodarki leśnej określi szereg działań, dzięki którym w sposób faktyczny będzie możliwe zapobieżenie potencjalnym kolizjom, co w sposób jednoznaczny przyczyni się do poprawy stanu ochrony lub przyczyni się do utrzymania stanu ochrony na oczekiwanym poziomie np. na poziomie określonym w poszczególnych planach zadań ochronnych.

Należy podkreślić, że gospodarka leśna prowadzona z uwzględnieniem rozporządzenia będzie zgodna z zasadami określonymi w art. 8 ustawy o lasach, a także przyczyni się do realizacji takich celów zrównoważonej gospodarki leśnej, jak ochrona lasów i ekosystemów leśnych stanowiących naturalne fragmenty rodzimej przyrody lub lasów szczególnie cennych ze względu na zachowanie różnorodności przyrodniczej oraz zachowanie lasów i korzystnego ich wpływu na klimat oraz na równowagę przyrodniczą poprzez zachowanie miejsc istotnych dla rozrodu gatunku i stanowisk (miejsc) rozrodu. Miejsca istotne to miejsca w których występują fizyczne lub biologiczne czynniki istotne dla ich życia i reprodukcji gatunku.

Realizacja gospodarki leśnej w oparciu o przepisy rozporządzenia w sposób istotny przyczyni się do przeciwdziałania potencjalnym kolizjom oraz do zmniejszenia ilości składanych wniosków o indywidualne derogacje w oparciu o art. 56 ustawy o ochronie przyrody.

Planowanym terminem wejścia w życie rozporządzenia jest 14 dzień od dnia ogłoszenia.

Niniejszy projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie wpływa na działalność mikro przedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597), w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej	Data sporządzenia 29.07.2021 r.
Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo wiodące – Ministerstwo Klimatu i Środowiska	Źródło Upoważnienie ustawowe zawarte w art. 52b ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2021 poz. 1098, z późn. zm..)
Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Sekretarz Stanu Edward Siarka	Nr w Wykazie prac
Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Michał Graczyk – dyrektor Departamentu Leśnictwa i Łowiectwa, tel. 22 369-25-50, e-mail: departament.lesnictwa@mos.gov.pl	

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Komisja Europejska skierowała do Polski wezwanie do usunięcia uchybienia nr 2018/2208 polegającego na niezapewnieniu odpowiednich zabezpieczeń w celu ochrony siedlisk leśnych oraz gatunków roślin i zwierząt, zgodnie z wymogami dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. UE. L Nr 206, str. 7, z późn.zm.), tzw. „dyrektywy siedliskowej”, oraz dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz. Urz. UE. L 2010 Nr 20, str. 7), tzw. „dyrektywy ptasiej”.

W swoim wezwaniu, a następnie w uzasadnionej opinii Komisja Europejska wskazała, że według jej opinii obecny kształt art. 14b ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1463, z późn. zm.) wraz z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej (Dz.U. poz. 2408), tzw. „Kodeks dobrych praktyk”, spowodowały, że Polska naruszyła art. 6 ust. 1 i 2, art. 12 ust 1. lit a-d, art. 13 ust. 1 lit. a oraz art. 16 ust. 1 dyrektywy siedliskowej, a także art. 4 ust. 1, art. 5 lit. a, b, d oraz art. 9 dyrektywy ptasiej. Według Komisji Europejskiej obecny przepis art. 14b ustawy o lasach stanowi szeroką derogację od zakazów dotyczących gatunków ściśle chronionych, w szczególności gatunków objętych ochroną ścisłą na podstawie dyrektywach unijnych, ponieważ w opinii Komisji wyłącza przepisy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 r. poz. 55, z późn. zm.) określające te zakazy.

W celu uniknięcia sporu z Komisją Europejską odnośnie brzmienia art. 14b ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach w relacji z art. 16 dyrektywy siedliskowej i art. 9 dyrektywy ptasiej, Polska w swojej odpowiedzi na uzasadnioną opinię wskazała, że zaproponuje nowe brzmienie przepisu, który będzie korespondować z art. 16 dyrektywy siedliskowej i art. 9 dyrektywy ptasiej oraz rozpocznie pracę nad nowym brzmieniem Kodeksu dobrych praktyk.

W dniu 20 lipca 2021. wpłynęła skarga Komisji Europejskiej do Trybunału Sprawiedliwości UE przeciwko Polsce w sprawie C-432/21 (środowisko – ochrona siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory – prowadzenie gospodarki leśnej – sądowa kontrola planów urządzenia lasu), w której Komisja wnosi m.in. o stwierdzenie, że Rzeczpospolita Polska uchybiła zobowiązaniom spoczywającym na niej na mocy art. 6 ust. 1, art. 6 ust. 2, art. 12 ust. 1 lit. a) – d), art. 13 ust. 1 lit. a) oraz art. 16 ust. 1 dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory oraz art. 4 ust. 1, art. 5 lit. a), b) i d) oraz art. 9 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa, ponieważ wprowadziła do systemu krajowego przepisy, zgodnie z którymi gospodarka leśna prowadzona w oparciu o dobrą praktykę nie narusza żadnych przepisów dotyczących ochrony przyrody na mocy dyrektywy ptasiej i siedliskowej

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Mając na uwadze przedmiot regulacji, jedynym możliwym rozwiązaniem jest wydanie nowego Kodeksu dobrych praktyk w drodze rozporządzenia przez Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej, celem określenia działań mających zagwarantować zachowanie elementów środowiska.

Planowane są następujące rozwiązania merytoryczne dotyczące dobrych praktyk różniące się od rozwiązań stosowanych w obecnym stanie prawnym:

- 1) rozdzielenie kodeksu na zbiór zasad na etapie przygotowawczym i na etapie realizacji działań z zakresu gospodarki leśnej;
- 2) wprowadzenie wymogu przeglądu dostępnych danych w celu sprawdzenia występowania gatunków chronionych lub potencjalnych miejsc ich występowania na powierzchni;
- 3) doprecyzowanie sposobu oznakowania miejsc występowania gatunków chronionych;
- 4) doprecyzowanie, iż należy przestrzegać wniosków wynikających bezpośrednio ze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko;
- 5) wskazanie, że działania z zakresu gospodarki leśnej nie mogą powodować umyślnego zabijania zwierząt i niszczenia okazów:
 - a) gatunków, o których mowa w załączniku IV dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory,
 - b) gatunków ptaków, o których mowa w dyrektywie 2009/147/WE z 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa;
- 6) doprecyzowanie odległości (co najmniej 25 m) od źródeł, rzek, jezior, torfowisk i źródlisk oraz fakultatywnie w miejscach pamięci narodowej i kultu religijnego, gdzie nie stosuje się cięć zupełnych;
- 7) określenie średniego poziomu ilości martwych drzew na 1 ha powierzchni leśnej;
- 8) określenie zasad pozostawiania drzewostanów do naturalnego obumarcia.

Dzięki przyjętemu rozwiązaniu, już na etapie przygotowawczym prac leśnych, wyszukiwane będą potencjalne kolizje pomiędzy działaniami z zakresu gospodarki leśnej, a ochroną elementów środowiska. Jednym z najistotniejszych elementów tego procesu będzie wizja w terenie oraz przegląd dostępnych danych, w celu sprawdzenia występowania gatunków chronionych lub potencjalnych miejsc ich bytowania.

Należy podkreślić, że gospodarka leśna prowadzona z uwzględnieniem rozporządzenia będzie zgodna z zasadami określonymi w art. 8 ustawy o lasach, a także przyczyni się do realizacji takich celów zrównoważonej gospodarki leśnej, jak ochrona lasów i ekosystemów leśnych stanowiących naturalne fragmenty rodzimej przyrody lub lasów szczególnie cennych ze względu na zachowanie różnorodności przyrodniczej oraz zachowanie lasów i korzystnego ich wpływu na klimat oraz na równowagę przyrodniczą.

Realizacja gospodarki leśnej w oparciu o przepisy rozporządzenia w sposób istotny przyczyni się do przeciwdziałania potencjalnym kolizjom oraz do zmniejszenia ilości składanych wniosków o indywidualne derogacje w oparciu o art. 56 ustawy o ochronie przyrody.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Państwa zobowiązały się w ramach „Forest Europe¹” do prowadzenia w swoich lasach zrównoważonej gospodarki leśnej, zgodnie z krajową polityką dotyczącą lasów i krajowym prawodawstwem.

Zgodnie z misją, Forest Europe promuje zrównoważoną gospodarkę leśną (SFM) w celu zachowania różnorodnych funkcji lasów kluczowych dla społeczeństwa.

Lasy zarządzane w sposób zrównoważony odgrywają niezastąpioną rolę w ochronie klimatu i różnorodności biologicznej. Chronią glebę i zasoby wodne, zapewniają środki do życia i przyczyniają się do dobrobytu społeczności wiejskich i miejskich. Europejskie lasy są wielofunkcyjne, zapewniając szereg usług ekosystemowych, w tym produkcję materiałów odnawialnych, przyczyniając się w ten sposób również do neutralności klimatycznej i ogólnego zrównoważonego rozwoju. Zarządzanie lasami poprzez prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej podlega procesowi ciągłej oceny i

¹ FOREST EUROPE (poprzednio znana jako Konferencja Ministerialna w sprawie ochrony lasów w Europie MCPFE) to dobrowolny europejski proces polityczny wysokiego szczebla, w ramach którego opracowywane są wspólne strategie dla 47 sygnatariuszy (46 krajów europejskich i Unia Europejska) w zakresie zrównoważonej gospodarki leśnej. (w tym ochrona lasów) w regionie europejskim. Podejmuje decyzje dotyczące wspólnych aspektów o najwyższym znaczeniu politycznym w zakresie lasów, leśnictwa i kwestii związanych z lasami, aby zmaksymalizować wkład europejskich lasów w ekologiczny, społeczny i gospodarczy dobrobyt regionu.

udoskonalania m.in. poprzez wymianę informacji i upowszechnianie dobrej praktyki.
 Wiele krajów zaangażowanych w leśnictwo komercyjne opracowało lub jest w trakcie opracowywania standardów, kodeksów i wytycznych dotyczących lasów, będących bezpośrednią konsekwencją problemów związanych z debatą na temat zrównoważonej gospodarki leśnej.
 Kodeksy dobrych praktyk w gospodarce leśnej powstały i są stosowane w wielu państwach zachodnich np. w Irlandii, Szwecji, Wielkiej Brytanii, Francji,

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Właściciele lasów	PGL Lasy Państwowe - 7,1 mln ha Inne podmioty zarządzające lasami Skarbu Państwa - 65 tys. Ha Podmioty zarządzające pozostałymi lasami publicznymi - 105 tys. Ha Prywatni właściciele lasów - 1,8 mln ha	GUS - Rocznik Statystyczny Leśnictwa 2020	Postępowanie zgodnie z wymaganiami dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej
Zakłady usług leśnych	Wszystkie	Dane własne	Realizacja działań z zakresu gospodarki leśnej realizowana na podstawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej może stanowić element umowy na realizację działań pomiędzy właścicielem lasu a wykonawcą.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

- Projekt rozporządzenia nie był poddany pre-konsultacjom.
- W ramach konsultacji publicznych i opiniowania, z terminem 14 dni na zgłoszenie ewentualnych uwag, projekt otrzymają:
 - województwie
 - Związek Leśników Polskich w Rzeczypospolitej Polskiej
 - Krajowa Sekcja Leśnictwa i Ochrony Środowiska ZZ „Budowlani”
 - Krajowa Sekcja Pracowników Leśnictwa NSZZ „Solidarność”
 - Krajowa Sekcja Zasobów Naturalnych, Ochrony Środowiska i Leśnictwa „NSZZ Solidarność”
 - Krajowy Sekretariat Budownictwa Drzewiarzy i Ochrony Środowiska NSZZ „Solidarność 80”
 - Sekcja Krajowa Pracowników Technicznych Leśnictwa
 - Polskie Towarzystwo Leśne
 - Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Leśnictwa i Drzewnictwa
 - Liga Ochrony Przyrody
 - Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków
 - Klub Przyrodników
 - WWF Polska
 - Greenpeace Polska
 - Stowarzyszenie na Rzecz Wszystkich Istot.
- Projekt rozporządzenia i wyniki przeprowadzonych konsultacji publicznych i opiniowania zostaną zamieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia

- prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248).
4. Projekt rozporządzenia zostanie przekazany do opiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego, zgodnie z ustawą z dnia 6 maja 2005 r. o Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz o przedstawicielach Rzeczypospolitej Polskiej w Komitecie Regionów Unii Europejskiej (Dz. U. poz. 759).
5. Z uwagi na zakres projekt nie będzie podlegał opiniowaniu przez reprezentatywne organizacje pracodawców i reprezentatywne organizacje związkowe.
6. Projekt nie dotyczy spraw, o których mowa w art. 1 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2232, z późn. zm.).
7. Projekt nie wymaga przedłożenia instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnień.

8. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]												
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)	
Dochody ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Wydatki ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													

Źródła finansowania	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie przedmiotowego rozporządzenia nie spowoduje dodatkowych wydatków dla budżetu Państwa, budżetu JST oraz innych jednostek.

9. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki							
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)	
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa								
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw								
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe								
	(dodaj/usuń)								
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa								
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw								
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe								

	(dodaj/usuń)	
Niemierzalne	(dodaj/usuń)	
	(dodaj/usuń)	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe.	
10. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu		
☒ nie dotyczy		
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy	
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy	
Komentarz:		
11. Wpływ na rynek pracy		
Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rynek pracy.		
12. Wpływ na pozostałe obszary		
☒ środowisko naturalne ☒ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	<p>Wejście w życie rozporządzenia będzie miało pozytywny wpływ na środowisko naturalne, poprzez eliminację potencjalnych kolizji działań z zakresu gospodarki leśnej na gatunki chronione.</p> <p>Dzięki przyjętemu rozwiązaniu, już na etapie przygotowawczym prac leśnych, wyszukiwane będą potencjalne kolizje pomiędzy działaniami z zakresu gospodarki leśnej, a ochroną elementów środowiska.</p> <p>Poprzez zapobieganie m.in. jakimkolwiek formom celowego zabijania lub celowego niepokojenia gatunków zwierząt nastąpi ograniczenie skali działań naruszających zakazy obowiązujące w odniesieniu do gatunków chronionych. Pozostawienie drzew dziuplastych w istotny sposób ograniczy potencjalne ryzyko nieumyślnego zniszczenia siedliska dla grupy owadów oraz ptaków, które są istotne dla Wspólnoty.</p> <p>Ponadto realizacja gospodarki leśnej w oparciu o kodeks przyczyni się do zmniejszenia ilości składanych wniosków o indywidualne derogacje w oparciu o art. 56 ustawy o ochronie przyrody.</p> <p>Przykładem sposobu, w jaki implementacja projektowanych przepisów wpłynie na ograniczenie skali działań naruszających zakazy obowiązujące w odniesieniu gatunków chronionych, jest:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) doprecyzowanie odległości (co najmniej 25 m) od źródeł, rzek, jezior, torfowisk i źródlisk oraz fakultatywnie w miejscach pamięci narodowej i kultu religijnego gdzie nie stosuje się cięć zupełnych; 2) określenie średniego poziomu ilości martwych drzew na 1 ha powierzchni leśnej; 3) doprecyzowanie zasad projektowania szlaków zrywkowych; 	

- 4) określenie zasad pozostawiania drzewostanów do naturalnego obumarcia;
- 5) zalecenie minimalizacji lub rezygnację z działań związanych z pozyskaniem surowca drzewnego na siedliskach bagiennych.

Przykładem sposobu w jaki implementacja projektowanych przepisów wpłynie na sytuację i rozwój regionalny jest zachowanie różnorodności biologicznej przy jednoczesnym uwzględnieniu dalszego prowadzenia produkcji drewna oraz surowców i produktów ubocznego użytkowania lasu, co w konsekwencji pozwoli na utrzymanie zatrudnienia w sektorze leśnym w regionach, w których gospodarka leśna jest jednym z podstawowych źródeł dochodu dla miejscowej ludności. Przyjęte rozwiązanie przyczyni się do zwiększenia świadomości na temat wartości przyrodniczej lasów, niezależnie od ich własności.

Przyjęte rozwiązanie, kładąc większy nacisk na troskę o środowisko przyrodnicze podczas pozyskania drewna, wzmocni ochronę elementów przyrody regionu, podwyższając atrakcyjność obszarów leśnych, co daje możliwość do rozwoju wielu usług ekosystemowych.

Ponadto, gospodarka leśna stanie się jeszcze bardziej przyjazna środowisku, co w przyszłości może ograniczyć konflikty na poziomie lokalnym dotyczące sposobu gospodarowania lasami, dzięki czemu dostęp do usług ekosystemowych, w tym drewna, będzie możliwy do zapewnienia w sposób ciągły.

13. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Planowany termin wejścia w życie rozporządzenia - 14 dni od dnia ogłoszenia.

14. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Nie przewiduje się ewaluacji.

15. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

MINISTER DO SPRAW UNII EUROPEJSKIEJ

Konrad Szymański

Sygn. DPUE.920.2836.2021.DK(7)
dot.: RM-0610-135-21 z 26.10.2021 r.

Pan Łukasz Schreiber
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia

o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o zmianie ustawy o lasach oraz ustawy o ochronie przyrody, wyrażona przez ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej

Szanowny Panie Ministrze,

w związku z przedłożonym projektem ustawy pozwalam sobie wyrazić poniższą opinię.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem

Konrad Szymański
Minister do Spraw Unii Europejskiej
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Do wiadomości:

Pani Anna Moskwa
Minister Klimatu i Środowiska